

— SVETA —

Cecilija

ČASOPIS ZA DUHOVNU
GLAZBU

GLASILO INSTITUTA ZA
CRKVENU GLAZBU

Godište LIII Broj 2
Travanj — Lipanj 1983.
YU ISSN 002045

UREĐUJE:

Uredničko vijeće

GLAVNI I ODGOVORNI
UREDNIK:

Anđelko Milanović

TEHNIČKI UREDNIK:

Josip Korpar (tel. 271-676)

LEKTOR:

Josip Tandarić

NASLOVNA STRANA OMOTA:

Alfred Pal

ADRESA UREDNIŠTVA:

41000 Zagreb, Kaptol 29

IZDAVAČ:

HKD sv. Ćirila i Metoda

Trg kralja Tomislava 21

41000 Zagreb

GODIŠNJA PRETPLATA:

za tuzemstvo 500 din

za inozemstvo 30 \$

Pojedini broj: 125 din

ŽIRO RACUN BROJ:

30102-678-448

BROJ I NAZIV DEVIZNOG

RACUNA:

30101-620-16 Zagrebačka banka.

242-409-1010 Zagreb

Časopis izlazi četiri puta godišnji

SURADNJU SLATI NA:

Uredništvo »Sv. Cecilije«

Kaptol 29, 41000 Zagreb

RUKOPISI I FOTOGRAFIJE

se ne vraćaju

TISAK:

»ZRINSKI« — tiskarsko izdavački zavod, Čakovec

»Sv. Cecilija« oslobođena je plaćanja poreza na promet rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH, br. 229/1-1979. od 15. II. 1979.

Riječ kardinala Kuharića crkvenim glazbenicima

Draga braćo i sestre!*

Glazba je u liturgiji sigurno silno važna. Nalazimo se u Svetoj godini Otkupljenja. Nalazimo se u godini naših Euharistijskih kongresa i pripremamo se za nacionalni Euharistijski kongres u Mariji Bistrici, ako Bog da, sljedeće godine. Uvijek moramo reći: ako Bog da, jer su vremena i prilike u ruci Božjoj.

Dakako, glazba u tome ima svoje izuzetno mjesto. Otkupljenje! Želimo se na osobiti način osvijestiti i uživjeti u misterij Otkupljenja.

Crkva je jednostavno, kaže Papa, uronjena u Otkupljenje; ona diše Otkupljenje, a možemo reći: ona pjeva Otkupljenje! I kad se u liturgiji narod Božji raspjeva, raspjeva se zapravo zahvaljujući i slaveći Boga za dar Otkupljenja. Tim darom Bog najbliže prilazi čovjeku; tim darom mu najviše otkriva svoju ljubav. I stvaranje je Božja ljubav, sigurno, ali podići palog čovjeka i povjeriti mu svoj život i uključiti ga u svoj život, tu je išao Bog, možemo reći, do kraja u ljubavi, kao što kaže sv. Ivan: »Jer je ljubio svoje . . . , do kraja ih je ljubio« (Iv 13,2). Zato je razumljivo da je liturgija raspjevano slavljenje Boga. Duša koja dođe do svijesti da je od Boga tako ljubljena i da je od Boga tako cijenjena, da je Sin Božji za nju umro na križu i uskrsnuo, ta se duša mora radovati pjesmom.

Stoga je važno za vas također koji vodite pjevanje u liturgijskom slavlju da sami budete svjesni kako ste uronjeni u misterij ljubavi i radosti; u misterij novoga života i Božje prisutnosti; u misterij Novozavjetne žrtve i gozbe. To je neizrecivo! To su darovi i to je Dar. I zato sva liturgijska pjesma mora izražavati i tu radost i to zahvaljivanje, ali i taj sadržaj.

Stoga je važno da liturgijski tekstovi u liturgiji budu što adekvatniji, da izražavaju što autentičnije sadržaj slavlja. Zato je važno da i melodija bude na visini, da ima umjetničku vrijednost, tako da odjekuje iz srca čovjekova, da se zaista čovjek može raspjevati tom melodijom na slavu Božju u zahvaljivanju i ljubavi. Zato je važno da i vi koji potičete, koji organizirate liturgijsko pjevanje, da budete srcem u svemu tome. To znači da tom svetom poslu pristupate s punom vjerom. Iz te se onda pune vjere događa raspjevano oduševljenje.

Crkva je već sada uprisutnjena u svijetu, u čovječanstvu, u narodu zaista kao nadnaravna stvarnost, kao nešto nebesko što će tek u punini biti otkriveno, kad bude sasvim dovršeno Otkupljenje našim uskrsnućem. U liturgiji se to nebesko uprisutnjuje u svakodnevnicu našega života, da ljudi uvijek dožive u liturgiji susret s Nebom, susret s Bogom, i da onda u svom dnevnom životu budu hrabriji, jači i svjesniji da imaju biti svjetlo i sol zemlje (usp. Mt 5,13.14).

Tako ste i vi uključeni u apostolat nastojanjem oko liturgijskog pjevanja. Isus je rekao apostolima: »Pođite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju« (Mk 16,15). Ima mnogo načina kako se propovijeda Evanđelje. Sigurno, najbitniji način je prenošenje sadržaja Radosne vijesti. Apostoli su zaista evangelizirali onaj poganski svijet donoseći tu vijest o Otkupljenju. To je vijest o jednom događaju. Kad čitate Evanđelja, Djela apostolska, poslanice, upravo doživljavate izvješta o onom što se zbilo, što se na zemlji dogodilo, ono što su očevici vidjeli, čuli, rukama opipali (usp. 1 Iv 1,1; 2 Petr 1,16) To je bila vijest koju je Isus sazeo u jednu rečenicu u razgovoru s Nikodemom: »Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni« (Iv 3,16). To je bitni sadržaj vijesti. Dakako, ako je Bog Sina svoga poslao na svijet, onda je vijest: Isusov život i nauka, njegova muka, smrt i uskrsnuće, a sve to zato da nitko tko u njega vjeruje ne pogine nego da ima život vječni. Evanđelje se, dakle, propovijeda da bi ga ljudi čuli i uzvjerovali. Ali naviještanje je Evanđelja i svjedočanstvo života. I liturgija je naviještanje Evanđelja. Misa sama po sebi, ako se i ne bi pjevalo, naviješta Evanđelje. Kad molimo i kad pjevamo, svjedočimo za Evanđelje; svjedočimo za Otkupljenje; svjedočimo da smo radosni što se Otkupljenje u nama događa. Zato je nerastavljivo: riječ i život. To je nerastavljivo u misteriju Otkupljenja. Znači, ono što naviještam, naviještam jer vjerujem i živim, kao što se kaže đakonima prigodom ređenja: »Pazi da što čitaš vjeruješ, što vjeruješ učiš, a što druge učiš to i živiš«. Dakle, svi mi kršteni, već samim krštenjem uključeni u otajstvo Kristovo, kad se u nama dogodilo Otkupljenje, pozvani smo da naviještamo Evanđelje i životom. Stoga mora i liturgija odgajati savjest, raspoložiti savjest da se život uskladi s vjerom, da se vjera pretoči u život.

Mi smo za ovaj svijet s jedne strane nerazumljivi, neshvatljivi, čudni, jer nam se ovaj svijet čudi kad se susretne sa životom koji odskaka, koji se ne uklapa u misli i duh ovoga svijeta. Ali smo baš, s druge strane, svojim novim životom izazovni za svijet; počinjemo biti i zanimljivi za svijet, jer se u ljudima rađa pitanje: Što je s tim kršćanima? Zašto nisu oni kao i mi svi drugi? Zašto su svojim životom drugačiji? Zašto oni ne govore kao što mi govorimo, ne misle kao što mi mislimo, ne žive kao što mi živimo? Što je to u njima? Eto, to je nada koju mi moramo obrazložiti životom i riječju (usp. 1 Petr 3,15).

Zato u stručnost u njegovanju crkvene glazbe, u zalaganju da bi liturgijska glazba zaista bila na visini, na visini naviještanja Radosne vijesti, ima biti uključeno također i svjedočanstvo života. Stručnjaci liturgijske glazbe trebaju znanje potvrditi i životom. Osnovno raspoloženje koje bi sve nas vjernike trebalo osvajati jest radost.

Tatjana Goričeva je prigovorila kršćanima Zapada da nisu radosni zbog vjere. A ona je tek u svojoj 26. godini uzvjerovala u Boga. Prošavši kroz sasvim ateistički odgoj i nihilistički život, u toj je dobi prvi put pročitala u jednom kršćanskom biltenu Oče naš. Tada joj je zasjala vjera: to je istina; to tražim! Pa kad je bila protjerana iz SSSR-a i došla na Zapad, razočarala se zbog površnosti, zbog lakomislenosti kršćana na Zapadu i rekla: Mi na Istoku znamo što znači vjerovati. U vjeru se ulaže sve; zbog vjere se često gubi namještanje, stan i obitelj; čak domovina i život ponekad. Zatim kaže: Otkako sam postala kršćanka, počela sam živjeti, postojati. I svaki dan se budim s radošću da je vjera čudo Božje; i Otkupljenje; i život! Smatra da kršćani Zapada nisu veseli zbog vjere, da im je vjera površna; ne vjeruju u čudo.

Vidite kako su vjera i radost povezane. Zato vaša glazba ne smije biti, rekao bih, samo neka kulisa ili neki scenarij. To mora biti nešto što izvire iz dubine duše i autentično tumači: Otkupljenje se je dogodilo; Otkupljenje se događa, ono se u meni događa i zato pjevam i radujem se; pjevam jer se radujem. Kad čitate sv. Pismo, kad čitate psalme, nailazite na toliko mjesta gdje je baš to izraženo: Radujem se! I zato pjevam pjesmu novu!

Stoga vas potičem: ovaj tečaj pratite, slušajte, pažljivi budite da vidite kakva će vam poruka biti dana. Vidite kako su teme zanimljive, složene, usredotočene na određeni bitni sadržaj. Imat ćete vremena i za diskusiju, za postavljanje pitanja. Ali ja bih želio da taj tečaj u vama učvrsti vjeru, a iz te čvrste vjere da se još više oduševite za svoju glazbenu funkciju u Crkvi, u zajedništvu Crkve, u slavljenju svete liturgije. To je zapravo cilj. Uz stručno znanje probuditi motive: zašto i zbog čega to ima smisla. Ima smisla jer smo otkupljeni, i zato bi uvijek naša vjera morala biti uskrsna vjera, radosna vjera, svijetla vjera. Samo s tim svjetlom možemo prolaziti kroz kušnje i položiti ispit i onda kad nas pohode životni križevi. Uskrsna se vjera ne smije nikada u nama ugasiti, nikada klonuti, jer je uskrsna vjera jamstvo da će se i u nama također do kraja dogoditi Otkupljenje u Dan našega uskrsnuća. »Ako smo, doista, s njime srasli po sličnosti smrti njegovoj, očito ćemo srasiti i po sličnosti njegovu uskrsnuću« (Rim 6,5).

Pa neka blagoslov Božji po zagovoru Majke Božje bude i ostane sa svima vama! Aleluja!

Franjo Kard. Kuharić

* Uvodna riječ nadbiskupa zagrebačkog kard. Franje Kuharića sudionicima ovogodišnjeg tečaja za crkvene glazbenike u Zagrebu, koji je održan u organizaciji Instituta za crkvenu glazbu od 5. do 8. travnja.